

**Sarajevo grad filma UNESCO-a
Izvještaj o praćenju članstva unutar
Mreže kreativnih gradova UNESCO-a
2019. - 2023.**

Akcioni plan za period od 2024. - 2027.

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

GLOBAL
PRODUCTION
AWARDS 2023

PRESENTED BY
SCREEN
INTERNATIONAL

Cannes Film Festival 2023

CITY OF FILM
**SARAJEVO CITY OF FILM,
BOSNIA AND HERZEGOVINA**

OBALA ART CENTAR

SADRŽAJ

1

Izvršni sažetak 3

2

Opšte informacije 4

3

Doprinos globalnom upravljanju programom 5

4

Glavne inicijative provedene na lokalnom i gradskom nivou za postizanje ciljeva UCCN-a 6

5

Glavne inicijative provedene kroz međugradsku i međunarodnu saradnju za postizanje ciljeva UCCN-a 13

6

Prijedlog akcionog plana za naredni srednjoročni period od četiri godine 17

1 IZVRŠNI SAŽETAK

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine, smješten u jugoistočnoj Evropi na raskrsnici između Istoka i Zapada. Kao kulturni i kreativni centar, Sarajevo je mjesto međunarodnih filmskih festivala, filmskih arhiva, filmskih škola i producenstskih kuća. Sa svojom lijepom prirodom i burnom historijom, koja se ogleda u raznolikoj arhitekturi, Sarajevo je atraktivna snimajuća lokacija na kojoj se realizuje 90% domaće produkcije. Novčani povrat od 30% na troškove produkcije u Kantonu Sarajevo važan je faktor za privlačenje domaćih i stranih filmskih i TV produkcija, koje Sarajevo čine vidljivijim na ekranima širom svijeta.

Sarajevo je proglašeno gradom filma UNESCO-a 2019. godine, kao prvi grad u Bosni i Hercegovini koji se pridružio Mreži kreativnih gradova UNESCO-a (UCCN).

Sarajevo grad filma UNESCO-a fokusira se na tri glavna cilja:

- stvaranje novih prilika za zapošljavanje i razvoj vještina filmskih profesionalaca i mladih talenata povećanjem filmske i TV produkcije u gradu i regiji,
- pružanje podrške filmskim festivalima, kinima i događajima povezanim s filmom kako bi se poboljšao pristup raznovrsnim filmskim sadržajima tokom cijele godine i pospješilo učešće u filmskoj kulturi za sve građane i posjetioce,
- saradnja s gradovima filma i drugim kreativnim gradovima unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a radi razmjene znanja i najboljih praksi, kao i učešća u međunarodnim kreativnim projektima.

Samo nekoliko mjeseci nakon što je Sarajevo proglašeno gradom filma UNESCO-a 2019. godine, izbijanje pandemije Covid-19 poremetilo je provođenje prvog Akcionog plana za period od 2019. do 2023. godine. Zbog ograničenja koja je uzrokovala pandemija Covid-19, Sarajevo grad filma UNESCO-a uglavnom se fokusirao na lokalne i međunarodne online aktivnosti tokom 2020. i 2021. godine, uključujući online i hibridna izdanja filmskih festivala i filmskih marketa, kao i brojne online i hibridne panele i konferencije s drugim kreativnim gradovima UNESCO-a.

S glavnim ciljem jačanja domaće filmske industrije, Sarajevo grad filma UNESCO-a je okupio ključne donosiocje odluka u Kantonu Sarajevo kako bi se uveli poticaji s 30% novčanog povrata

za filmsku i TV produkciju, te da bi se izdvojila dodatna sredstva za produkciju domaćih filmova i TV serija. Ova inicijativa dovela je do povećanja lokalne produkcije za 400% u odnosu na prosjek prije pandemije, s gotovo 100 domaćih i stranih produkcija u Sarajevu od 2020. godine do danas. Po završetku ograničenja izazvanih pandemijom Covid-19, sarajevski međunarodni filmski festivali uspješno i sigurno su se vratili pred publiku na festivalske lokacije i u sarajevska kina, uključujući i dva nova multipleksa, s 16 novih kino dvorana u Sarajevu. Provedene su brojne inicijative i projekti usmjereni na lokalnu i regionalnu filmsku industriju, očuvanje filmske baštine, zaštitu životne sredine, posjećivanje kina, filmsko obrazovanje i spajanje filma s drugim kreativnim industrijama. Filmski sektor je pokrenuo ekološke inicijative u skladu s ciljem Grada Sarajeva da postigne status ugljično neutralnog grada do 2030. godine. Na međunarodnom planu, predstavnici Sarajeva su posjetili druge gradove filma UNESCO-a i učestvovali u brojnim inicijativama s drugim gradovima. Predstavnici projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a prisustvovali su na velikim međunarodnim filmskim festivalima i filmskim marketima gdje su promovisali Sarajevo kao privlačnu snimajuću lokaciju, kao i najnovije filmove i TV serije snimljene u Sarajevu.

U naredne četiri godine Sarajevo će ostati posvećeno misiji Mreže kreativnih gradova UNESCO-a i Ciljevima održivog razvoja UN-a. Novi akcioni plan za period od 2023. do 2027. godine, za pokretanje održivog urbanog razvoja kroz lokalne i međunarodne inicijative, usmjeren je na razvoj lokalne filmske industrije, povećanje angažovanosti u kulturi i jačanje međunarodne saradnje.

2 OPŠTE INFORMACIJE

IME GRADA

Sarajevo

ZEMLJA

Bosna i Hercegovina

KREATIVNA OBLAST

Film

DATUM DOBIJANJA STATUSA GRADA FILMA

31. oktobar 2019.

DATUM PODNOŠENJA OVOG IZVJEŠTAJA

30. novembar 2023.

TIJELO ODGOVORNO ZA IZVJEŠTAJ

Obala Art Centar

PRETHODNO PODNESENI IZVJEŠTAJI I DATUMI

N/A

KONTAKT OSOBE

Ines Radić,
voditeljica projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a
ines@sarajevocityoffilm.ba
+387 63 960 017

Kontakt osobe u Gradskoj upravi

Nermina Suljević,
pomoćnica gradonačelnice/šef Službe za
održivi razvoj
nermina.suljevic@sarajevo.ba
+387 61 431 458

Lejla Bešlagić,
stručna saradnica u Službi za održivi razvoj
lejla.beslagic@sarajevo.ba
+387 61 512 535

3 DOPRINOS GLOBALNOM UPRAVLJANJU PROGRAMOM

Broj godišnjih konferencija UCCN-a na kojima je grad učestvovao u posljednje četiri godine

Sarajevo još uvijek nije učestvovalo na godišnjoj konferenciji UCCN-a.

Sarajevo nije imalo predstavnika u Santosu 2022., jedinoj godišnjoj konferenciji organizovanoj od dobijanja statusa grada filma 2019. godine. Predstavnic Sarajeva pridružila se online razgovoru predstavnika gradova filma u Santosu.

Domaćin radnog ili koordinacionog sastanka predstavnika jedne ili više kreativnih oblasti unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a

Sarajevo želi biti domaćin radnog ili koordinacionog sastanka u budućnosti.

Učešće u evaluaciji prethodnih aplikacija ili izvještaja o praćenju članstva

2021.

Sarajevo je ocijenilo aplikacije 2 grada

2022.

Sarajevo je ocijenilo izvještaje o praćenju članstva 3 grada

2023.

Sarajevo je ocijenilo aplikacije 3 grada

4 GLAVNE INICIJATIVE PROVEDENE NA LOKALNOM I GRADSKOM NIVOU ZA POSTIZANJE CILJEVA UCCN-a

4.1 Filmska i TV produkcija

4.1.1 Revizija produkcijske infrastrukture i kapaciteta

Sarajevo grad filma UNESCO-a je 2019. i 2020. godine angažovao konsultantsku kuću za kreativne industrije Olsberg SPI da provede nezavisnu reviziju postojeće produkcijske infrastrukture i kapaciteta u Kantonu Sarajevo. Revizija je obuhvatila razgovore s producentima kućama i lokalnim vlastima, kao i detaljnu analizu postojećih objekata, opreme, usluga, lokacija, filmskih ekipa i ključnih kreativnih talenata. Cilj revizije bio je da se identifikuju mogućnosti i izazovi u Kantonu Sarajevo za uvođenje programa

fiskalnih poticaja s novčanim povratom, pri čemu su uzeta u obzir i detaljna istraživanja iskustava s programima poticaja u svijetu, a posebno u zemljama jugoistočne Evrope. Revizija produkcijske infrastrukture i kapaciteta dala je konkretne preporuke kako postupiti i uvesti program poticaja s novčanim povratom u Kantonu Sarajevo.

4.1.2 30% novčanog povrata za troškove produkcije u Kantonu Sarajevo

Titula Sarajevo grad filma UNESCO-a odigrala je ključnu ulogu 2020. godine u saradnji ključnih donosilaca odluka i lokalnih vlasti

na uvođenju novih poticaja s 30% novčanog povrata za troškove produkcije u Kantonu Sarajevo. Prvi korak bio je da je Skupština Kantona Sarajevo usvojila izmjene i dopune Zakona o filmskoj djelatnosti, nakon čega je bilo moguće da Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo uvede novi program poticaja za filmsku i TV produkciju, po prvi put u Sarajevu i Bosni i Hercegovini.

Novi program poticaja za produkciju, uz prelijepu prirodu u okolini Sarajeva i raznoliku arhitekturu u gradu, privukao je oko 100 domaćih i stranih produkcija u Sarajevo od 2020. godine do danas. To je značajno povećalo mogućnosti zapošljavanja i mobilnost filmskih profesionalaca i mladih talenata u domaćoj filmskoj industriji.

4.1.3 BH Content Lab

BH Content Lab je vrhunska platforma za filmsku i TV produkciju koju je BH Telecom pokrenuo 2021. godine s ciljem jačanja bh. kinematografije i ekranizacije domaćih priča. BH Content Lab platforma je uložila više od 9 miliona eura 2021. i 2022. godine, a ulaže dodatnih 9 miliona eura 2023. i 2024. godine za produkciju sedam TV serija i koprodukciju pet do deset filmova godišnje u Sarajevu, uključujući nove dramske serije Kotlina, Oskarom nagrađenog reditelja Danisa Tanovića i Znam kako dišeš, rediteljice nominirane za Oskara Jasmile Žbanić.

Novi program poticaja s 30% novčanog povrata za troškove produkcije u Kantonu Sarajevo i ulaganja BH Content Lab-a podigli su nivo lokalne produkcije na najviši nivo svih vremena, s povećanjem za preko 400% u odnosu na prosjek prije pandemije. Zapošljavanje u sektoru je poraslo jer su mnogi mladi filmski profesionalci odlučili ostati u gradu radije nego otići u inostranstvo.

4.1.4 Nagrada Global Production Award u kategoriji Grad filma

Sarajevo je dobitnik nagrade Global Production Award u kategoriji Grad filma koju je ugledni filmski časopis Screen International po prvi put dodijelio 2023. godine. Nagrada Global Production Award dodjeljuje se kao priznanje za izuzetan rad u pružanju podrške filmskoj i TV produkciji širom svijeta. Nagrada se dodjeljuje organizacijama koje su postavile visoke standarde u filmskoj i TV industriji, uključujući studije, producentske kuće, filmske lokacije i druge aktivnosti u filmskoj industriji. Obala Art Centar, upravljačka jedinica projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a, dobila je prvu nagradu za Grad filma na dodjeli nagrada koju je Screen International održao na Kanskom filmskom festivalu 2023. godine.

4.2 Filmska kultura

4.2.1 Međunarodni filmski festivali

Glavni godišnji međunarodni filmski festivali u Sarajevu su Sarajevo Film Festival, Omladinski Film Festival Sarajevo, Pravo Ljudski Film Festival i Al Jazeera Balkans Documentary Film Festival.

Sarajevo Film Festival je vodeći filmski festival u jugoistočnoj Evropi koji pokriva domaću, regionalnu i međunarodnu kinematografiju. Na 29. izdanju Sarajevo Film Festivala 2023. godine prikazano je 235 filmova iz 59 zemalja, koje je pogledalo 120.000 gledalaca. Festival je akreditirao oko 3.000 festivalskih gostiju iz filmske i TV industrije i 683 predstavnika medija, koji su poslali pozitivnu sliku o Festivalu i Sarajevu širom svijeta.

Omladinski Film Festival Sarajevo je na 15. izdanju 2023. godine prikazao 59 filmova i zabilježio 15.000 gledalaca, kao najveći omladinski filmski festival u jugoistočnoj Evropi. Na 6. izdanju AJB DOC Film Festivala prikazana su 24 dokumentarna filma iz 19 zemalja, koje je pogledalo oko 6.000 gledalaca. Na 18. izdanju Pravo Ljudskog Film Festivala prikazan je 21 film, a filmove je pogledalo 1.250 gledalaca 2023. godine.

4.2.2 Sarajevo grad filma UNESCO-a na Sarajevo Film Festivalu

Sarajevo grad filma UNESCO-a ostvario je dobru saradnju sa Sarajevo Film Festivalom kao glavnom platformom u Sarajevu za promociju statusa grada filma UNESCO-a. Na Sarajevo Film Festivalu 2022. godine gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić priredila je prijem za promociju titule grada filma UNESCO-a, pred mnogobrojnim domaćim i stranim gostima, uključujući diplomatski kor i predstavnike UN-a u Sarajevu. Iste godine, premijer Kantona Sarajevo Edin Forto i ministar kulture i sporta Kantona Sarajevo Samir Avdić bili su domaćini prijema za promociju fiskalnih poticaja s 30% novčanog povrata za troškove produkcije u Kantonu Sarajevu. Nakon prijema, na festivalu je premijerno prikazan film *Illyricvm* u režiji Simona Bogojevića Naratha, kao prvi film koji je koristio novi program poticaja za snimanje na Bjelašnici u blizini Sarajeva.

Sarajevo grad filma UNESCO-a je od 2020. do 2023. godine, u saradnji s osnovnim školama i vrtićima, poklonio besplatan online pristup ili ulaznice djeci Sarajeva u dobi od 5 do

12 godina za projekcije filmova u Dječijem programu i TeenArena programu Sarajevo Film Festivala. Procjenjuje se da je u okviru ove saradnje oko 600 djece pogledalo filmove.

4.2.3 Noć kina

Projekat Noć kina pokrenut je 2021. godine, a zamišljen je kao poklon građanima i posjetiocima Sarajeva da jednu noć besplatno uživaju u filmovima u svim sarajevskim kinima. Noć kina ima za cilj poboljšati pristup filmskoj umjetnosti i proslaviti zajedničko gledanje filmova u kinima. Noć kina obogaćuje kulturnu ponudu Sarajeva u vrijeme novogodišnjih praznika, s obzirom da se održava 28. decembra, simboličnog datuma kada su braća Lumiere organizovala prve javne projekcije davne 1895. godine u Parizu.

U Noći kina sva sarajevska kina nude raznovrstan repertoar koji obuhvata desetine domaćih i stranih filmova različitih žanrova. Kina otvaraju svoja vrata i pozivaju publiku svih generacija na besplatne filmske projekcije od 17:00 do ponoći.

Svake godine Noć kina privuče oko 3.500 gledalaca u sarajevska kina, unapređujući na taj način kulturu gledanja filmova u kinu i razvoj kino publike u Sarajevu.

Sarajevska kina

Sarajevo ima sedam aktivnih kina, arthouse Kino Meeting Point, nove multiplekse Cineplexx i CineStar, Kino Igman Ilidža, Kino Novi Grad, Free Kino Valter i Kinoteka BiH. Otvaranjem 16 novih dvorana u dva multipleksa CineStar i Cineplexx 2021. godine povećao se

broj gledalaca u kinima na više od 600.000 gledalaca godišnje 2021, 2022. i 2023. godine, što je u prosjeku 2 ulaznice godišnje po glavi stanovnika i povećanje za 100% u poređenju s brojkama iz 2019. godine.

4.2.4 Očuvanje i digitalizacija filmske baštine

Filmski Centar Sarajevo je javno preduzeće s misijom očuvanja tradicije i baštine bh. kinematografije, koje upravlja arhivom od 90 igranih i preko 500 dokumentarnih i kratkih filmova.

Filmski Centar Sarajevo je 2020. godine pokrenuo Free Kino Valter u kojem se besplatno prikazuju filmovi iz perioda od 1951. do 1992., nakon kojih slijede edukativni i interaktivni razgovori s filmskim profesionalcima. Katalog bh. igranih filmova koji su snimljeni u periodu od 1951. do 1992. godine dostupan je na internetskoj stranici www.fcs.ba.

Filmski Centar Sarajevo je 2021. godine pokrenuo novi laboratorij za restauraciju, zaštitu i digitalizaciju 35 mm i 16 mm filmova. Restaurirani filmski klasik Život udarnika u režiji Bahrudina Bate Čengića iz 1972. prikazan je na posebnoj predfestivalnoj projekciji na 29. Sarajevo Film Festivalu 2023. godine, pred brojnom publikom od oko 1.800 gledalaca. Iste godine, film je prikazan na 80. Venecijanskom filmskom festivalu kao kandidat za najbolji restaurirani film u kategoriji Venecijanski klasici.

Filmski Centar Sarajevo je 2023. godine započeo saradnju s Kinotekom BiH na digitalizaciji filma Hanka u režiji Slavka Vorkapića iz 1955. godine.

4.2.5 Promocija baštine bh. kinematografije

Kinematografija BiH od 1947. do 1992.

Filmski Centar Sarajevo je 2021. godine u Historijskom muzeju Bosne i Hercegovine postavio izložbu koja prikazuje bh. kinematografiju od 1947. do 1992. godine. Izložba fotografija i filmskog materijala prikazuje bogatu filmsku baštinu Bosne i Hercegovine od početka organizovane filmske produkcije 1947. do početka rata u BiH 1992. Danas je izložba smještena u Filmskom Centru Sarajevo – u studiju Jagomir kao jedan od dva glavna segmenta Muzeja filma Bosne i Hercegovine.

Postavka Valter brani Sarajevo

Stalna postavka Valter brani Sarajevo posvećena je filmu Valter brani Sarajevo u režiji Hajrudina Šibe Krvavca iz 1972. godine. Izložba je atraktivna kombinacija voštanih figura, video i audio materijala, rekonstrukcija scena i historijskih dokumenata. Film Valter brani Sarajevo je kulturni akcioni film i jedan od simbola grada Sarajeva. Izložba je 2022. godine trajno postavljena u Staroj željezničkoj stanici Bistrik, nacionalnom spomeniku Bosne i Hercegovine.

Izložba fotografija povodom 25 godina Sarajevo Film Festivala

Povodom otvaranja 27. Sarajevo Film Festivala 2021. godine postavljena je izložba s nekoliko hiljada fotografija koje hronološki prikazuju historiju Sarajevo Film Festivala od njegovog osnivanja krajem 1995. do 25. izdanja 2019. godine. Izložbu mogu pogledati svi posjetioci Kina Meeting Point, a izložba će postati jedna od stalnih postavki u novom Filmskom festivalskom centru, čija se izgradnja i otvaranje očekuju u narednim godinama.

Izložba fotografija Prvo ratno kino Apollo

Izložba fotografija Milomira Kovačevića Strašnog postavljena je povodom 30. godišnjice Prvog ratnog kina Apollo i 29. izdanja Sarajevo Film Festivala 2023. godine. Milomir Kovačević, hroničar života u opkoljenom Sarajevu tokom rata u BiH, od 1992. do 1995. godine, svojim je fotografijama sačuvao od zaborava filmske projekcije i druge kulturne događaje koji su se održavali u podrumu Akademije scenskih umjetnosti

od februara 1993. do decembra 1995., a koje su 1995. dovele do osnivanja Sarajevo Film Festivala kakvog danas poznajemo.

60 godina Kinoteke Bosne i Hercegovine

U junu 2023. godine, Kinoteka Bosne i Hercegovine obilježila je 60 godina postojanja, okupivši veliki broj filmskih i kulturnih radnika i ljubitelja filma. Okupljeni gosti zajedno su gledali stare dokumentarne filmove i uživali u izložbi plakata bh. filmova, fotografija pionira bh. filma, video zapisa, digitalizovanih filmskih žurnala iz 50-ih godina prošlog vijeka, nagrada filmskih stvaralaca i starih filmskih kamera i opreme.

Kinoteka čuva značajnu filmsku građu, uključujući i zbirku koju je Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine proglasila nacionalnim spomenikom.

4.2.6 Zelene inicijative – posvećenost ekološkoj održivosti

Filmski festivali doprinose misiji da Sarajevo postane grad s nultom neto emisijom

Grad Sarajevo je 2022. godine izabran kao jedan od svega nekoliko gradova izvan Evropske unije koji se pridružio misiji „100 gradova s nultom neto emisijom” Evropske unije, koja je posvećena stvaranju 100 klimatski neutralnih i pametnih gradova do 2030. godine.

Filmski festivali u Sarajevu su prepoznali i podržali ovu inicijativu kao vodeći princip u svom budućem djelovanju. Festivali proaktivno pristupaju podizanju svijesti o pitanjima zaštite životne sredine i poticanju individualnih i društvenih promjena, kao i smanjenju vlastitog uticaja na životnu sredinu.

Sarajevo Film Festival je pokrenuo trogodišnji program Ozelenjavanja SFF-a kako bi festival učinio energetski efikasnijim i smanjio korištenje resursa. Program uključuje uvođenje zelenih nabavki, bicikala i električnih ili hibridnih vozila za prevoz gostiju festivala, energetski efikasnu rasvjetu na festivalskim lokacijama, distribuciju kanti za recikliranje na svim festivalskim lokacijama i korištenje recikliranog papira.

SFF je proveo inventar emisija stakleničkih plinova 2022. godine. S pravim informacijama, SFF će donositi pametne odluke i provoditi ekološke mjere koje će postepeno smanjivati atmosferske emisije i dovesti do neto nultih emisija svih festivalskih lokacija do 2025. godine.

AJB DOC Film Festival pokazao je svoju posvećenost ekološkoj održivosti i odgovornosti preradom svih promotivnih materijala i banera, koji su pretvoreni u službene festivalske cekere i torbe za laptop 2021. godine. Na ovaj način AJB DOC Film Festival se uskladio s obuhvatnijim naporima filmskih festivala u Sarajevu da se smanji otpad i potakne održiviji pristup.

Filmovi za budućnost

S ciljem podizanja svijesti o održivom razvoju i zaštiti životne sredine, Sarajevo grad filma UNESCO-a je organizovao konkurs za mlade pod nazivom Filmovi za budućnost 2023. godine.

Teme filmova bile su: Šta mladi mogu učiniti za zdraviju i zeleniju planetu? Kako mogu pomoći u očuvanju životne sredine? Kako mogu napraviti pozitivne promjene u svojoj okolini? Mladi iz cijele Bosne i Hercegovine pridružili su se ovoj aktivnosti i snimili kratke filmove o tome kako mogu doprinijeti očuvanju prirode.

Najbolji filmovi nagrađeni su i prikazani tokom 29. Sarajevo Film Festivala kako bi stigli do šire publike.

4.2.7 Rodna ravnopravnost

Sarajevo se ističe u nastojanjima za postizanje rodno ravnopravnije filmske industrije, zahvaljujući hvalevrijednim naporima Sarajevo Film Festivala. Posvećenost SFF-a rodnoj ravnopravnosti sadržana je u osnovnim misijama festivala. SFF je bio domaćin nagrade Audentia za najbolju rediteljicu 2020. godine, koju dodjeljuje Vijeće Evrope, a zatim je 2021. godine uspostavljena Specijalna nagrada za promicanje rodne ravnopravnosti. Ova nastojanja ne samo da prepoznaju postignuća rediteljica, već i aktivno doprinose preoblikovanju filmske industrije. Posvećenost rodnoj ravnopravnosti nadilazi nagrade i takmičarske okvire, te obuhvata različite programe i oblasti. CineLink nagrada Female Voices uvedena je u sklopu CineLink Industry Days 2022. godine, čime se dodatno podržavaju i promovišu ženski glasovi u filmskoj industriji Jugoistočne Evrope.

4.2.8 CineSchool

Program CineSchool ima za cilj pospješiti angažovanost mladih u filmskoj kulturi i poticati filmsku pismenost, razvijajući kod mladih kritičko mišljenje o filmu i ljubav prema filmu, te pokazati da odlazak u kino može obogatiti život mladih jer doprinosi socijalizaciji, komunikaciji i dijalogu. Program se organizuje tokom cijele godine u saradnji s osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo. Projekcije filmova i časovi o filmu organizuju se u školama u Sarajevu ili u Kinu Meeting Point gdje učenici dolaze gledati filmove zajedno na velikom ekranu. CineSchool je 2022. i 2023. prikazao filmove Ljeto kada sam naučila letjeti u režiji Radivoja Andrića, Balada u režiji Aide Begić i Ekskurzija u režiji Une Gunjak, a filmove je pogledalo oko 900 učenika po filmu.

4.3 Kreativne industrije i urbana regeneracija

4.3.1 Festival u Centru

Festival u Centru je zajednički projekat sarajevske Općine Centar, Sarajevo Film Festivala i Turističke zajednice Kantona Sarajevo, koji je pokrenut 2021. godine. Održava se u vrijeme Sarajevo Film Festivala i koristi njegov veliki odjek kako bi povezoao različite kreativne industrije u Radićevoj ulici i ponudio bogat kulturni program za sve građane i posjetioce Sarajeva.

U trajanju od osam dana, Radićeva ulica postaje pješačka zona s dizajnerskim izložbenim prostorima, štandovima s rukotvorinama, književnim promocijama i scenskim čitanjima, likovnim radionicama, koncertima, DJ setovima, gastro ponudama,

nastupima mažoretkinja i mnogim drugim kreativnim sadržajima. U večernjim satima studenti Akademije likovnih umjetnosti pretvaraju ulicu u scenu koja dočarava filmsku čaroliju i festivalski glamur, usmjeravajući pozorišne reflektore na prolaznike da bi se osjećali kao „filmske zvijezde“.

Dugoročni cilj Festivala u Centru je da se ovaj dio grada regeneriše i pretvori u kreativnu četvrt koja će nuditi kreativne sadržaje i kulturni program tokom cijele godine.

5 GLAVNE INICIJATIVE PROVEDENE KROZ MEĐUGRADSKU I MEĐUNARODNU SARADNJU ZA POSTIZANJE CILJEVA UCCN-a

5.1 Saradnja s kreativnim gradovima UNESCO-a

5.1.1 Promocija na Berlinaleu

Sarajevo je u februaru 2020. godine imalo prvu međunarodnu promociju statusa Sarajevo grad filma UNESCO-a na 70. Berlinaleu, kada je upriličen prijem za mnogobrojne goste koje su pozdravili gradonačelnik Sarajeva Abdulah Skaka i direktor Sarajevo Film Festivala Mirsad Purivatra.

Na Berlinaleu 2021. i 2022. godine, Sarajevo je promovisano na online platformi Evropskog filmskog marketa, usljed pandemije Covid-19. Sarajevo grad filma UNESCO-a i Sarajevo Film Festival imali su zajednički virtualni profil na kojem su promovisali Sarajevo kao snimajuću lokaciju, najnovije filmove snimljene u Sarajevu te najnovije vijesti Udruženja filmskih radnika Bosne i Hercegovine i Fondacije za kinematografiju Sarajevo.

5.1.2 Posjeta Potsdamu gradu filma UNESCO-a

Predstavnici projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a posjetili su Potsdam grad filma UNESCO-a u februaru 2020. godine. Tokom posjete Filmskom muzeju, Filmskom parku Babelsberg i Filmskom univerzitetu upoznali su se s dugom historijom filma u Potsdamu, kao i s novim kreativnim inicijativama koje su usmjerene na povećanje vidljivosti statusa grada filma UNESCO-a u Potsdamu. Predstavnici Sarajeva i Potsdama razgovarali su o mogućoj budućoj saradnji i razmjeni između ova dva grada filma UNESCO-a.

5.1.3 Saradnja s Busanskim međunarodnim filmskim festivalom za djecu i mlade

Od 2020. do 2023. godine, djeca Sarajeva su učestvovala u konkursima za crtanje festivalskog plakata Busanskog

međunarodnog filmskog festivala za djecu i mlade (BIKY Film Festival). Sarajevo grad filma UNESCO-a je ostvario vrlo uspješnu saradnju s osnovnim školama i vrtićima u Sarajevu te je skoro 1 200 djece u dobi od 5 do 12 godina učestvovalo u ovoj međunarodnoj inicijativi Busana grada filma UNESCO-a. Crtež 11-godišnje učenice iz Sarajeva na temu „Bip! Bip! Spasimo Zemlju!” izabran je u Busanu kao pobjednički crtež 2020. godine.

5.1.4 Sarajevski kratki filmovi na Busan Intercity Film Festivalu

Sarajevo je učestvovalo na 4. izdanju Busan Intercity Film Festivala 2020. godine s pet kratkih filmova snimljenih u Sarajevu: U tvojim rukama (Maša Šarović/Sharon Englehart), Paket (Dušan Kasalica/Teodora Ana Mihai), Prava (Urška Đukić/Gabriela Tzafka), Pljuvačka (Neven Samardžić/Caroline Markowicz) i Znak (Eleonora Veninova/Yona Rozenkier). Sarajevo je učestvovalo i na 5. izdanju Busan Intercity Film Festivala s kratkim filmom Big Leap u režiji Zulfikara Filandra 2021. godine.

5.1.5 Učešće na Forumu gradova filma UNESCO-a u Bitoli

Sarajevo je 2020. godine učestvovalo na Drugom forumu gradova filma UNESCO-a u Bitoli, koji je okupio lokalne predstavnike kreativnih industrija u Sjevernoj Makedoniji i predstavnike gradova filma UNESCO-a. Bradford, Busan, Lodž, Rim, Sarajevo i Terasa pridružili su se forumu online i podijelili svoja iskustva i izazove tokom pandemije Covid-19. Na Trećem forumu gradova filma UNESCO-a u Bitoli 2021. godine razgovaralo se o budućnosti kulturnih i kreativnih ekonomija. Voditeljica projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a govorila je o pozitivnim trendovima u Sarajevu, a prije svega o povratku filmskih festivala i publike u sarajevska kina te o ulaganjima u Sarajevo kao privlačnu snimajuću lokaciju.

5.1.6 Učešće na panelima Cinedays u Rimu

U decembru 2020. godine, predstavnik Sarajeva pridružio se online panelu Cinedays u organizaciji grada Rima kako bi vodio otvoreni razgovor o izazovima i prilikama audiovizuelnog sektora u vrijeme pandemije Covid-19 s predstavnicima drugih gradova filma UNESCO-a (Bradford, Busan, Mumbai, Rim i Terasa). U oktobru 2023. godine, voditeljica projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a je učestvovala na panelu na kojem se razgovaralo na temu Kreativna urbana regeneracija: Izgradnja novog okruženja za savremene gradove.

5.1.7. Učešće na Forumu gradova filma UNESCO-a za obrazovanje i medijsku pismenost

U novembru 2020. godine, gradovi filma UNESCO-a iz cijeloga svijeta okupili su se kako bi održali online forum za razgovor o filmskom obrazovanju i medijskoj pismenosti. Učesnici foruma su razgovarali o filmu kao efikasnom alatu za uključivanje djece i mladih u obrazovanje te o važnosti medijske pismenosti i kritičkog mišljenja u digitalnom svijetu. Predstavilo se sedam gradova filma UNESCO-a, uključujući Bradford, Busan, Lodž, Potsdam, Sarajevo, Valjadolid i Terasu.

5.1.8 Internetska stranica citiesoffilm.org

Sarajevo grad filma UNESCO-a pridružio se inicijativi Bristola grada filma UNESCO-a za pokretanje zajedničke internetske stranice koja povezuje sve gradove u svijetu koji imaju status grada filma UNESCO-a unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a. Internetska stranica www.citiesoffilm.org pokrenuta je u julu 2020. godine, s ciljem bliže saradnje među gradovima i lakše razmjene informacija o aktivnostima u svim gradovima.

5.1.9 Promocija na Kanskom filmskom festivalu

Usljed ograničenja izazvanih pandemijom Covid-19, Sarajevo je promovisano na virtuelnom paviljonu Bosne i Hercegovine na online izdanju Kanskog filmskog marketa 2021. godine. Na Kanskom filmskom marketu 2022. i 2023. godine Sarajevo je promovisano na Paviljonu Jugoistočne Evrope, zajedničkom paviljonu osam zemalja (Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Hrvatska, Kipar, Sjeverna Makedonija, Slovenija i Srbija). Gradonačelnica Sarajeva Benjamina Karić prisustvovala je na Kanskom filmskom festivalu 2022. godine gdje se susrela s gradonačelnikom Grada Kana Davidom Lisnardom i promovisala Sarajevo kao grad filma UNESCO-a. Tokom Kanskog filmskog festivala 2023. godine, gradonačelnica Benjamina Karić i ministar kulture i sporta Kantona Sarajevo Kenan Magoda promovisali su Sarajevo kao atraktivnu lokaciju za snimanje filmova na Kanskom filmskom marketu.

U vrijeme trajanja Kanskog filmskog festivala 2022. i 2023. godine, Kan grad filma UNESCO-a ugostio je predstavnike gradova filma UNESCO-a (Bitola, Cluj-Napoca, Mumbai, Rim, Sarajevo i Valjadolid) i predstavio projekte i aktivnosti Kana grada filma UNESCO-a.

5.1.10 Posjeta predstavnika gradova Lodž, Gdinija, Potsdam i Valjadolid

Sarajevo su prvi put posjetili predstavnici gradova filma Lodž, Gdinija, Potsdam i Valjadolid 2023. godine. Predstavnici

navedenih gradova filma UNESCO-a prisustvovali su na 29. izdanju Sarajevo Film Festivala. Sastali su se s predstavnicima projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a kako bi razgovarali o zajedničkim aktivnostima unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a, te su posjetili Vijećnicu i glavne znamenitosti Sarajeva.

5.1.11 Posjeta Lodžu gradu filma UNESCO-a

U oktobru 2023. godine, voditeljica projekta Sarajevo grad filma UNESCO-a posjetila je Lodž povodom otvaranja novog Nacionalnog centra za filmsku kulturu u Lodžu. Predstavnicima sedam gradova filma UNESCO-a (Lodž, Galve, Gdiniya, Potsdam, Sarajevo, Terasa i Valjadolid) posjetili su filmske arhive i filmske studije, prisustvovali proslavi 75. godišnjice Filmske škole u Lodžu kao i raznim drugim lokacijama i institucijama za snimanje filmova, uključujući i Centar za strip i interaktivni narativ.

5.1.12 Učešće na izložbi panoa u Jamagati

Sarajevo grad filma UNESCO-a predstavljen je na Međunarodnom festivalu dokumentarnog filma u Jamagati u Japanu 2023. godine, u posebnom programu filmova koji su snimljeni u kreativnim gradovima UNESCO-a. Sarajevo je predstavljeno kratkim filmom Boja u režiji Anne Fernandez De Paco te na izložbi panoa na kojoj su predstavljene glavne karakteristike kreativnih gradova UNESCO-a u kojima su snimljeni filmovi koji su prikazani na festivalu u Jamagati.

5.2 Dani industrije u Sarajevu

Sarajevo zasluženno uživa međunarodni ugled zbog ponude prilagođene filmskim profesionalcima koji žele razvijati, producirati ili otkrivati filmove iz jugoistočne Evrope. Tokom protekle četiri godine, CineLink Industry Days, odnosno Dani industrije Sarajevo Film Festivala, nastavili su igrati ključnu ulogu u oblikovanju koprodukcijskog okruženja. Predstavljena su ukupno 134 projekta koji su obuhvatili igrane filmove, dramske serije i dugometražne dokumentarne filmove, u različitim fazama produkcije. CineLink Industry Days su godišnje u prosjeku privukli oko 1 100 filmskih profesionalaca iz 60 zemalja. Kroz stratešku saradnju s međunarodnim partnerima, vrijednost nagrada dodijeljenih projektima u okviru CineLink Industry Days dosegla je 551 500 eura u novcu i uslugama, te je pokrivala različite faze projekata od razvoja do postprodukcije. Nadalje, Sarajevo Film Festival je nastavio svoju posvećenost podršci filmskim autorima i profesionalcima u sponu, te je ugostio više od 300 učesnika iz jugoistočne Evrope u programima Talents Sarajevo i CineLink Producers' Hub, pružajući vrijednu obuku i prilike za umrežavanje.

I dok se Sarajevo Film Festival pokazao izvrsnim u poticanju koprodukcija, AJB DOC Film Festival i Omladinski Film Festival Sarajevo su napravili značajne korake u širenju svojih programa na aktivnosti industrije. AJB DOC Film Festival od 2021. pruža dodatnu platformu za predstavljanje dokumentarnih projekata, nadopunjujući svoju osnovnu djelatnost prikazivanja dokumentarnih filmova. Omladinski Film Festival Sarajevo je 2023. godine pokazao stratešku evoluciju stvaranjem tržišta za finansiranje kratkih filmova, pružajući važnu podršku mladim filmskim autorima.

Sve ove inicijative zajedno naglašavaju posvećenost Sarajeva jačanju dinamične i održive budućnosti filmske industrije.

5.3 Sarajevo na globalnim ekranima

Projekat Sarajevo grad filma, koji je pokrenuo Sarajevo Film Festival, posvećen je podršci mikrobudžetnim filmovima kroz saradnju sarajevskih filmskih autora s kolegama iz cijelog svijeta. Cilj projekta je prikazati Sarajevo na svjetskim ekranima, snimanjem kratkih filmova u Sarajevu i na taj način podržati domaću filmsku industriju. Od 2007. godine više od 300 mladih reditelja, scenarista, producenata, glumaca, snimatelja, montažera i kompozitora iz 20 različitih zemalja snimilo je svoje kratke filmove u Sarajevu.

Povodom Dana grada Sarajeva (6. aprila) 2022. godine, 33 kratka filma bila su mjesec dana besplatno dostupna online na platformi ondemand.kinomeefintpoint.ba, koji su imali 5.856 pregleda publike u Sarajevu i svijetu, dok je 2023. godine Dan grada Sarajeva obilježen maratonom istih kratkih filmova u Kinu Meeting Point.

OD / FROM 6 APRIL 2022
SVAKOG DANA NOVI KRATKI FILM /
NEW SHORT EVERY DAY!

**OTKRIJTE SARAJEVO GRAD FILMA:
KRATKI FILM PO FILM! /
DISCOVER SARAJEVO CITY OF FILM:
SHORT FILM BY FILM!**

GLEDAJTE BESPLATNO ONLINE / WATCH ONLINE FOR FREE
ondemand.kinomeetingpoint.ba

Otkrijete Sarajevo grad filma: Kratki film po film

OSLOBOĐENJE U 26 SLIKA - Ivan Ramljak, Marko Škobalj

TURIST - Ariel Shaban

ČEKANJE - Daniel Béres

VIDIMO SE U SARAJEVU - Vanja Juranić

NEKAKO S PROLJEĆA - Nikolina Barić

TJELESNA FUNKCIJA - Dane Komljen

TROJKA - Thanasis Neofotistos

REVIZOR - Catalin Musat

FRIGIDANCE - Kelmend Karuni

JUTARNJE MOLITVE - Konstantina Kotzmani, Katarina Stanković

ŠOPING - Alen Drljević

SCENE SA ŽENAMA - Nikola Ljuca

EDINA - Nóra Lakos

FIKUS - Andrey Volkashin

KRUŽNI TOK - Orsi Nagypal

MAHALA - Matija Debeljuh

MUZEJ PREKINUTIH VEZA - Iulia Rugina

ALENINO PUTOVANJE - Karoly Ujj Meszaros

NEŠTO SLATKO - Jelena Gavrilović

GODIŠNJI NA MORU - Cristina Groșan

VELIKI SKOK - Zulfikar Filandra

UNAZAD - Georgis Grigorakis

ŽENA U LJUBIČASTOM - Igor Drljača

MOJA! MOJA! MOJA SOBICA! - Barbara Vekarić

PAMETNICE - Hana Jušić, Sonja Tarokić

KIŠA U SARAJEVU - Paul Negoescu

RUŽIČASTA RIJEKA - Zacharias Mavroeidis

POSTHUMNO - Cenk Erturk

ZNAK - Eleonora Veninova, Yona Rozenkier

PRAVA - Urška Djukić, Gabriel Tzafka

U TVOJIM RUKAMA - Maša Šarović, Sharon Engelhart

PLJUVAČKA - Neven Samardžić, Carolina Markowitz

PAKET - Dušan Kasalica, Teodora Ana Mihai

6 PRIJEDLOG AKCIONOG PLANA ZA NAREDNI SREDNJOROČNI PERIOD OD ČETIRI GODINE

Predstojeći Akcioni plan za period od 2024. do 2027. godine fokusira se na primarne ciljeve projekta Sarajevo grada filma UNESCO-a, usmjerene na razvoj lokalne filmske industrije, povećanje angažovanosti u kulturi i jačanje međunarodne saradnje. Plan obuhvata konkretne inicijative koje će se realizirati tokom naredne četiri godine, kao i projekte čija implementacija započinje u tom periodu, ali se planira nastaviti na duži rok.

6.1 Lokalne inicijative

6.1.1 Privlačenje stranih produkcija, izgradnja nove ekološki održive infrastrukture i razvoj buduće radne snage

Promocija fiskalnih poticaja

• Strateška i globalna promocija programa fiskalnih poticaja s 30% novčanog povrata za troškove produkcije u Kantonu Sarajevo je ključna inicijativa za pozicioniranje Sarajeva kao atraktivne destinacije za strane filmske produkcije. Kroz ciljane promotivne aktivnosti na najvećim svjetskim filmskim događajima i u relevantnim industrijskim publikacijama, ovaj program ima za cilj privući pažnju međunarodnih producenata i povećati obim stranih ulaganja u lokalnu filmsku industriju.

Ciljevi:

- Privući strane filmske i TV produkcije u Kanton Sarajevo.
- Stimulirati lokalnu ekonomiju kroz povećanje ulaganja u filmsku industriju i povezane sektore (turizam, ugostiteljstvo, logistika).
- Promovisati Sarajevo kao značajnu filmsku lokaciju sa atraktivnim finansijskim olakšicama i kulturnim bogatstvom.

Strateška promocija programa:

- **Filmski festivali:**
  - Cannes Film Festival i Berlinale kao ključne tačke promocije.
  - Štand Bosne i Hercegovine:
  - Prezentacije programa fiskalnih poticaja kroz promotivne brošure, video materijale, i direktne sastanke sa producentima.

- Organizacija specijalnih događaja (npr. Prijem za producente i distributere).

- Networking događaji:

- Učešće na industrijskim forumima i panel diskusijama vezanim za lokacijske poticaje.

• Industrijski mediji:

- Variety, ScreenDaily, Hollywood Reporter: Plaćeni oglasi i intervjui koji promovišu Sarajevo kao atraktivnu destinaciju za snimanje.

- Digitalne kampanje: Ciljano oglašavanje putem društvenih mreža, industrijskih portala i news lettera.

Potrebno:

• Priprema promotivnih materijala:

- Profesionalni promotivni video koji prikazuje prirodne ljepote, urbane pejzaže i filmske lokacije u Sarajevu.

- Detaljna brošura o fiskalnim poticajima, uključujući korake prijave i primjere uspješnih projekata.

• Specijalni događaji:

- Organizacija panela pod nazivom „Sarajevo kao filmska destinacija“ u saradnji s međunarodnim filmskim partnerima.

- Projekcija uspješnih filmova snimljenih u Sarajevu kao primjer potencijala lokacije.

Promocija programa fiskalnih poticaja kroz festivalske i medijske kanale značajno će povećati globalnu vidljivost Sarajeva kao destinacije za filmsku industriju, donoseći nove prilike i investicije.

Obuka za razvoj lokalnih talenata

- Sveobuhvatan program obuke za razvoj lokalnih filmskih talenata osmišljen u saradnji s Akademijom scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu i Regionalnom filmskom i TV akademijom, predstavlja ključnu inicijativu za podizanje kvaliteta obrazovanja i profesionalne spremnosti mladih filmskih talenata. Program bi povezao studente s iskusnim profesionalcima, omogućavajući im sticanje praktičnih znanja kroz mentorstvo, radionice, i rad na stvarnim filmskim projektima. Ova inicijativa bi osigurala prijeko potrebne resurse za obrazovanje, razvijajući talente koji će doprinijeti razvoju regionalne filmske industrije.

Misija i ciljevi:

- Povezati teorijsko znanje sa praktičnim iskustvom.
- Pružiti studentima i mladim profesionalcima priliku da uče od vodećih stručnjaka u industriji.
- Razviti mrežu lokalnih i međunarodnih filmskih talenata.

Partnerstva:

- Akademija scenskih umjetnosti u Sarajevu (za razvoj programa i obezbjeđenje studenata).
- Regionalna filmska i TV akademija (za resurse i stručno osoblje).
- Filmske kuće i produkcijske kompanije (za praksu i projekte).

Osmišljavanje programa obuke:

- **Plan i program:**
  - Moduli za produkciju, režiju, scenarij, montažu, i vizuelne efekte.
  - Fokus na tehničke vještine (kamera, rasvjeta, zvuk) i kreativne vještine (storytelling, režija).
- **Programi učenja:**
  - Radionice: Intenzivne praktične sesije vođene profesionalcima.
  - Mentorski rad: Studenti rade direktno s iskusnim filmskim stvaraocima na razvoju svojih projekata.

- Projekti: Kreiranje kratkih filmova, reklama, ili dokumentaraca u stvarnim produkcijskim uslovima i/ili rad na profesionalnim projektima.

Angažovanje profesionalaca:

- **Pozivanje stručnjaka:**
  - Filmski režiseri, producenti, scenaristi i montažeri iz regije i svijeta.
  - Gostujuća predavanja renomiranih imena iz međunarodne filmske industrije.
- **Masterclassovi i Q&A sesije:**
  - Direktan dijalog između studenata i stručnjaka kako bi razumjeli stvarne izazove u industriji.

Lokacije za obuku i praksu:

- **Praktični prostori:**
  - Filmski studiji, montažne laboratorije, i prostori za VFX.
  - Lokacije za snimanje:
    - Organizacija obuka na autentičnim filmskim lokacijama širom regije.
  - Partnerstva s filmskim festivalima:
    - Omogućavanje studentima da volontiraju, uče i umrežavaju se tokom festivala.

Povezivanje studenata s industrijom:

- **Praksa:**
  - Organizacija stažiranja u regionalnim i međunarodnim filmskim produkcijama.
- **Filmski projekti:**
  - Učešće studenata u stvarnim projektima pod nadzorom mentora.
- **Pitching forumi:**
  - Prezentacija studentskih projekata producentima i potencijalnim investitorima.

Program podrške za studente:

- **Finansijska pomoć:**
  - Stipendije za učešće u programima obuke.
- **Pristup opremi i resursima:**
  - Osiguravanje savremene tehnološke opreme za učenje i praksu.

- **Podrška pri zapošljavanju:**
- Kreiranje baze talenata za industriju.
- Povezivanje studenata s filmskim kućama i agencijama.

Šta je potrebno učiniti:

1. Definisanje budžeta i osiguravanje sredstava: Pronaći finansijsku podršku kroz donatore, grantove, i privatne investicije.
2. Osnivanje tima za implementaciju: Zapošljavanje organizatora, stručnjaka za obuku, i tehničkog osoblja.
3. Partnerstva: Formalizovati saradnju sa ASU, regionalnim akademijama i liderima iz industrije.
4. Planiranje i logistika: Pripremiti prostorije i opremu za obuku.
5. Angažovanje profesionalaca: Dogovoriti dolazak gostujućih predavača i mentora.
6. Promocija programa: Organizovati kampanju za privlačenje studenata i mladih profesionalaca.
7. Početak programa: Pokrenuti inicijalni ciklus obuka i evaluirati rezultate za daljnje prilagođavanje.

Integracija lokalnih filmskih radnika

- Integracija lokalnih filmskih radnika u strane produkcije predstavlja ključnu strategiju za podizanje nivoa profesionalnih vještina i znanja lokalnih talenata. Sklapanjem dogovora sa stranim produkcijama, osigurala bi se praksa i profesionalni razvoj lokalnih filmskih radnika kroz rad na projektima u okruženju sa razvijenijom kinematografijom. Ovaj program bi omogućio transfer znanja, umrežavanje sa globalnom filmskom industrijom i povećanje konkurentnosti domaćih filmskih profesionalaca.

Osnova programa:

- **Misija:**
- Povećanje stručnosti lokalnih filmskih radnika.
- Transfer znanja i tehnologije iz država sa razvijenijom filmskom industrijom.
- Promocija regionalnih talenata u

međunarodnoj filmskoj zajednici.

- **Ciljevi:**
- Povezati lokalne radnike sa stranim produkcijama.
- Omogućiti prilike za praksu i stručno usavršavanje.
- Razviti dugoročne partnerske odnose sa globalnim filmskim kućama.

Šta je potrebno učiniti:

1. Istraživanje stranih produkcija koje dolaze u regiju: Identifikovati projekte i kompanije koje bi mogle biti zainteresovane za saradnju.
2. Priprema ponude za strane produkcije: Predložiti benefite i olakšice za strane partnere.
3. Priprema baze lokalnih talenata: Kreirati bazu podataka kvalifikovanih filmskih radnika.
4. Formalizacija saradnje: Potpisivanje ugovora sa produkcijama.
5. Organizacija obuka i priprema učesnika: Omogućiti brzu edukaciju prije početka prakse.
6. Praćenje implementacije: Osigurati da programi prakse teku po planu i da lokalni radnici dobiju podršku na terenu.
7. Promocija rezultata: Istaknuti uspješne primjere kroz medije i festivale kako bi se privukle nove produkcije i učesnici.

Ovaj program bi transformisao lokalnu filmsku industriju, omogućavajući radnicima da se prilagode globalnim standardima i doprinesu razvoju domaće scene.

Izgradnja najsavremenijih filmskih studija

- Izgradnja najsavremenijih filmskih studija u Nahorevskoj ulici u Sarajevu predstavlja dugoročni strateški projekat koji ima za cilj postaviti Sarajevo na mapu globalne filmske industrije. Planirana infrastruktura, uz ključna ulaganja Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, BH Telecoma i Filmskog Centra Sarajevo, omogućit će modernu platformu za produkciju filmova, serija i multimedijalnih sadržaja. Ovaj projekt ne samo da će zadovoljiti rastuću potražnju za savremenim studijskim prostorima, već će i doprinijeti razvoju lokalne ekonomije, privlačenju stranih

produkcija i osnaživanju domaće filmske industrije. Plan je implementirati ideju za projekat kroz naredne četiri godine i pronaći financijska sredstva za realizaciju.

Ciljevi izgradnje filmskih studija:

- **Privlačenje stranih produkcija:** Obezbjedenje vrhunske infrastrukture kako bi Sarajevo postalo atraktivna destinacija za međunarodne filmske projekte.
- **Podrška lokalnoj industriji:** Stvaranje prostora za razvoj domaćih talenata, produkcijskih kuća i kreativnih timova.
- **Tehnološka inovacija:** Integracija naprednih tehnologija poput umjetne inteligencije (AI), virtuelne produkcije i VFX alata za potrebe savremenog filmskog stvaralaštva.
- **Ekonomski razvoj:** Generisanje novih radnih mjesta i podsticanje ulaganja u lokalnu ekonomiju.

Lokacija i infrastruktura:

- **Prostor u Nahorevskoj ulici:**
  - Atraktivna lokacija koja se nalazi u vlasništvu Filmskog Centra Sarajevo.
  - Dovoljno prostora za izgradnju multifunkcionalnih objekata i dodatnih sadržaja.
- **Planirani objekti:**
  - **Glavni filmski studiji:** Višenamjenski prostori sa zvučno izolovanim setovima, podesivi za različite žanrove i tipove produkcija.
  - **Postprodukcijski centar:** Moderne montažne i VFX laboratorije opremljene najsavremenijom tehnologijom.
  - **Tehnološki inovacijski centar:** Prostor za istraživanje i razvoj AI i drugih tehnologija relevantnih za filmsku industriju.
  - **Prateće jedinice:** Prostorije za kostime, rekvizite, smještaj ekipe, kantine i parking.

Ključna ulaganja i partneri:

- **Vlada Federacije Bosne i Hercegovine:**
  - Osiguranje početnog finansiranja kroz grantove i subvencije.
- **BH Telecom:**
  - Ulaganja u digitalnu infrastrukturu, mrežnu

povezanost i tehnološku podršku.

- **Filmski Centar Sarajevo:**
  - Upravljanje projektom i osiguravanje stručnog kadra za implementaciju.

- **Dodatni potencijalni partneri:**
  - Međunarodne filmske produkcijske kuće zainteresovane za dugoročne saradnje.
  - EU fondovi i privatni investitori.

Rast potražnje za filmskim studijima:

- **Globalna perspektiva:**
  - Uz razvoj AI tehnologija i porast digitalnih platformi, potražnja za studijima sa naprednim mogućnostima značajno raste.
- **Regionalna prednost Sarajeva:**
  - Povoljan geografski položaj i rast reputacije Bosne i Hercegovine kao filmske destinacije.
- **Konkurs za strane produkcije:**
  - Promovisanje kapaciteta studija u međunarodnim okvirima kako bi se privukle visokobudžetne produkcije.

Društveno-ekonomski uticaj:

- **Nova radna mjesta:** Zapošljavanje stručnjaka za tehnologiju, montažu, scenografiju i logistiku.
- **Podrška lokalnim talentima:** Organizacija obuka i praksi za studente filmskih akademija i lokalne radnike.
- **Razvoj pratećih sektora:** Povećanje aktivnosti u ugostiteljstvu, turizmu i transportu.

Šta je potrebno učiniti:

1. **Izrada poslovnog plana:** Detaljan plan ulaganja i povrata investicije.
2. **Osiguranje finansiranja:** Aktivno traženje sredstava od partnera i međunarodnih fondova.
3. **Priprema lokacije:** Urbanističko i građevinsko planiranje za Nahorevsku ulicu.
4. **Tehnička oprema:** Nabavka najmodernijih tehnologija za produkciju i postprodukciju.
5. **Tim za implementaciju:** Zapošljavanje stručnjaka za projektovanje, upravljanje i promociju.

6. Promocija: Aktivno predstavljanje projekta međunarodnoj filmskoj industriji.

Izgradnja ovih studija ima potencijal transformisati Sarajevo u regionalni centar filmske industrije, istovremeno omogućavajući domaćim kreativcima pristup globalnim standardima.

Filmsko-tehnološki inkubator

• Pokrenuti filmsko-tehnološki inkubator koji spaja inovacije i kreativnost u filmskoj industriji s ciljem podrške startupima koji razvijaju tehnološka rješenja za ključne izazove u ovoj oblasti. Inkubator bi bio platforma za razvoj inovacija u virtuelnoj produkciji, postprodukciji i distribuciji, pružajući mentorstvo, resurse, te prilike za umrežavanje i investicije. Fokus bi bio na razvoju održivih poslovnih modela koji transformiraju industriju i prilagođavaju se modernim trendovima.

Ciljevi inkubatora:

- Podrška razvoju inovativnih tehnologija u filmskoj industriji.
- Poticanje rasta startup ekosistema.
- Razvijanje održivih tehnoloških rješenja.

Program edukacije

Radionice i treninzi:

- Najnovije tehnologije u virtuelnoj produkciji i VFX.
- AI rješenja za montažu i analitiku.
- Blockchain tehnologija za distribuciju i zaštitu prava.

Case studies:

- Analiza uspješnih projekata u industriji.

Pristup tržištu:

- Strategije plasiranja proizvoda/usluga.

Networking i promocija

Umrežavanje:

- Organizovanje meetupa i industrijskih panela.
- Regionalni i globalni filmsko-tehnološki samiti.

Promocija startupa:

- Organizovanje demo dana za prezentaciju projekata investitorima i filmskim studijima.
- Pristup filmskim festivalima za predstavljanje inovacija.

Kreiranje zajednice:

- Online platforma za razmjenu ideja, resursa i kontakata među učesnicima.

Šta je potrebno učiniti:

1. Priprema koncepta i poslovnog plana.
2. Identifikacija potencijalnih partnera i izvora finansiranja.
3. Pronalaženje adekvatnog prostora i resursa.
4. Zapošljavanje tima stručnjaka za vođenje inkubatora.
5. Pokretanje prvog selektivnog programa za startupe.
6. Kreiranje mreže mentora i partnera.
7. Marketing i promocija inkubatora kako bi se privukli učesnici i investitori.

Green Filmmaking Certification

• Sarajevo, kao UNESCO-ov Kreativni grad filma, nastavlja svoju posvećenost održivom razvoju i zaštiti okoliša kroz inovativne mjere usmjerene na filmsku industriju. Jedan od ključnih koraka u ovom pravcu je uvođenje potvrda za snimanje filmova uz poštivanje ekoloških mjera – tzv. Green Filmmaking Certification.

Ciljevi:

- Podsticanje održivih praksi u filmskoj industriji: Produkcije koje snimaju u Sarajevu biće motivisane da usvoje ekološki odgovorne pristupe prilikom realizacije svojih projekata, uključujući smanjenje otpada, korištenje obnovljivih izvora energije, optimizaciju transporta i upotrebu ekoloških materijala na setu.
- Promovisanje Sarajeva kao održive filmske destinacije: Ova potvrda dodatno će brendirati Sarajevo na globalnoj sceni kao grad koji ne samo da pruža podršku kreativnim industrijama, već to čini na način koji je u skladu s principima održivosti. Promovisanje

održivih događaja u filmskoj industriji s fokusom na festivale i networking događaje.

Partnerstva i implementacija:

- Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i Federalno ministarstvo okoliša i turizma: Kao ključni partneri, Ministarstva će pružiti podršku u razvoju smjernica, standarda i programa podrške za produkcije koje zadovoljavaju uslove za dobivanje certifikata.
- Filmske produkcije i profesionalci: Lokalne i međunarodne produkcije koje odaberu Sarajevo kao destinaciju za snimanje biće edukovane i motivisane da ispune ekološke standarde, čime će osigurati certifikat koji potvrđuje njihovu ekološku odgovornost.

Elementi certifikacije:

1. Energetska efikasnost: Korištenje energetske opreme na setovima.
2. Upravljanje otpadom: Implementacija programa reciklaže i smanjenja otpada na lokacijama snimanja.
3. Transport: Smanjenje emisija kroz korištenje električnih vozila ili zajedničkog prevoza za članove ekipe.
4. Ekološki materijali: Korištenje održivih materijala u scenografiji, kostimografiji i drugim segmentima produkcije.
5. Lokalna podrška: Saradnja s lokalnim biznisima i zajednicama na način koji minimizira utjecaj na okoliš i podržava održivi razvoj.

Rezultati i benefiti

- Podrška produkcijama: Produkcije koje zadovolje uslove za Green Filmmaking Certification mogu dobiti dodatne benefite kroz programe subvencija i olakšica koje provodi Ministarstvo kulture i sporta.
  - Podizanje svijesti: Ova inicijativa doprinosi edukaciji filmskih profesionalaca o važnosti održivih praksi, čime se širi utjecaj na regionalnu i globalnu filmsku industriju.
  - Očuvanje okoliša: Direktno doprinosi očuvanju prirodnih resursa i smanjenju ekološkog otiska filmskih produkcija.
- Sarajevo, kroz uvođenje ovog certifikata, ne samo da unapređuje filmsku industriju već

postavlja primjer za druge gradove u regiji, pokazujući kako kreativne industrije mogu igrati ključnu ulogu u promociji održivog razvoja i očuvanju okoliša.

6.1.2 Izgradnja novog Filmskog festivalskog centra

- Pokrenuti strateški projekat za izgradnju vrhunskog Filmskog festivalskog centra sa skoro neto nultom emisijom, koji će biti središte filmske industrije i drugih kreativnih industrija, na mjestu gdje se danas nalazi Kino Meeting Point. Projektovati novi Filmski festivalski centar u kojem će djelovati Kino Meeting Point i Sarajevo Film Festival, s tri moderne kino dvorane i ljetnim kinom na krovu, u kojima će se promovirati domaća, regionalna i arthouse kinematografija.

- Cilj je saradivati s Općinom Centar, Sarajevo Film Festivalom i drugim partnerima i donatorima na realizaciji ove inicijative, i na taj način doprinijeti revitalizaciji Skenderije i stvaranju dinamičnog centra kreativnih industrija.

Pokretanje strateškog projekta za izgradnju Filmskog festivalskog centra

- Cilj: Izgraditi Filmski festivalski centar s gotovo neto nultom emisijom, koji će postati središnji prostor za filmsku industriju i druge kreativne industrije.

- Lokacija: Lokacija Kina Meeting Point

- Sadržaj:

- Tri moderne kino dvorane i ljetno kino na krovu.

- Prostor za promovisanje domaće, regionalne i arthouse kinematografije.

Osnaživanje Sarajeva kao kulturnog i filmskog centra

- Sarajevo Film Festival (SFF): Proširenje infrastrukturnih kapaciteta za SFF i drugih festivala koji se održavaju u Sarajevu.

- Filmski centar: Prostoran, dugoročni centar za filmsku umjetnost koji će služiti potrebama festivala i filmske industrije narednih 30 godina.

Stvaranje dinamičnog prostora za filmsku i kreativnu industriju

- Cjelogodišnje aktivnosti: Centar će nuditi filmove, rasprave, edukacije i događaje tokom cijele godine.
- Prostor za kreativnu suradnju: Mjesto okupljanja režisera, glumaca, filmskih entuzijasta, i mladih talenata.
- Interdisciplinarni prostor: Filmska umjetnost povezana s drugim kreativnim industrijama, poput vizualnih umjetnosti, dizajna i scenskih performansa.

Uključivanje stručnjaka i arhitekata

- “Near zero emissions” zgrada: Stručnjaci iz arhitekture i filma će raditi na izgradnji održivog prostora s minimalnim utjecajem na okoliš.
- Održivi pristup: Cilj je doprinosti zdravijem urbanom prostoru kroz inovativnu gradnju.

Kulturalne i edukativne funkcije centra

- Izložbe i arhiva:
  - Historija SFF-a, filmski gosti, i ključni filmovi koji su oblikovali bh. Kinematografiju.
  - Arhiva filmova snimljenih tokom rata i opsade Sarajeva, te filmova koji promovišu BiH.
- Interaktivni sadržaji: Omogućiti posjetiteljima da se povežu s prošlošću i budućnošću SFF-a.

Centar kao turistička destinacija

- Turistička ponuda: Centar postaje nezaobilazna destinacija za turiste i ljubitelje filma.
- Edukacija i promocija: Posjetioci će moći istraživati bogatu filmsku baštinu Sarajeva i Bosne i Hercegovine, te doživjeti utjecaj SFF-a na regionalnu i globalnu kinematografiju.

Vizija za budućnost

- Povezivanje industrija: Filmska umjetnost, edukacija i kreativne industrije će se međusobno povezati u ovom centru.
- Legat Sarajeva i SFF-a: Ovaj prostor postaje trajno naslijeđe Sarajeva, Filmskog festivala i svih onih koji vjeruju u moć filma kao medija za povezivanje ljudi i kultura.

- Sarajevo, grad s bogatom filmskom tradicijom i UNESCO-ovim statusom Kreativnog grada filma, zaslužuje Festivalski centar koji bi postao srce filmske kulture i kreativnih industrija u regiji. Ovaj centar bio bi mnogo više od prostora za prikazivanje filmova – to bi bio dinamičan hub koji kroz cijelu godinu služi kako filmskoj publici, tako i mladim kreativcima i profesionalcima iz svijeta umjetnosti i filma.

Kino Meeting Point, koje već godinama njeguje tradiciju prikazivanja art filmova, danas ima samo jednu dvoranu. Proširenje kapaciteta na tri ili četiri sale omogućilo bi fleksibilnost i bogatiju ponudu za publiku tokom cijele godine. Festivalski centar ne bi samo pratio trendove svjetskih centara ove vrste, već bi pružio infrastrukturu koju Sarajevo Film Festival (SFF) zaslužuje – prostor koji će odgovoriti na potrebe festivala narednih 30 godina i postati trajno naslijeđe Sarajevu, njegovim građanima i ljubiteljima filma.

- Video prezentacija projekta na https://youtu.be/svjL9Tm_VkY

6.1.3 Filmom do urbane regeneracije u Centru i Starom Gradu

- Kulturni i umjetničko-zabavni projekat „FESTIVAL U CENTRU“, već četvrtu godinu zaredom realizovan je kao događaj od općeg i javnog interesa kao strateški kulturni plan razvoja Kantona Sarajevo i Općine Centar Sarajevo, te ispunjava neke od strateških ciljeva Turističke Zajednice i Vlade Kantona Sarajevo. Plan je projekat proširiti na duži vremenski period i sa znatno više kulturnih, umjetničkih i zabavnih sadržaja, koji će se realizovati na sličan način, ali u znatno većem obimu i na više lokacija. Realizacijom projekta omogućili smo domaćim i regionalnim mladim, ali i već etabliranim umjetnicima, da realizuju svoje umjetničke sadržaje tijekom augusta 2024. godine. Skoro 80% svih planiranih programskih sadržaja realizovano je na otvorenom - na javnom prostoru i ulici tj. na javnim gradskim površinama, da bi na taj način sadržaj bio dostupan što širem

krugu publike i da bismo na taj način što više popularizirali umjetnost kod svih kategorija i dobnih grupa stanovništva. Na ovaj način svim stanovnicima FBiH, gostima Grada i Kantona Sarajevo ponuditi ćemo kreativni sadržaj i program, kakav već nude i realizuju velike svjetske metropole i na taj način privlače ogroman broj turista i ostvaruju ogromne benefite na raznim nivoima. Uz to promoviraju na najbolji način grad i državu, domaće umjetnike i domaće stvaralaštvo te utječu na pozitivan imidž BiH i brendiranje Sarajeva kao grada kulture i kreativnog grada filma UNESCO.

Transformacija ulice Franca Lehara u kreativni centar:

- Cilj: Transformirati ulicu Franca Lehara, gdje se nalazi Cineplex Sarajevo, u središte urbane regeneracije, u skladu s kreativnom strategijom grada.
- Inicijativa: Uvođenje uspješnih inicijativa iz Radićeve ulice, poput "Festivala u Centru", i postepeno pretvaranje ulica u pješačke zone tokom festivala i vikenda, kako bi se poduprli kulturni sadržaji i angažman zajednice.

„Festival u Centru“: Kulturno-umjetnički projekt:

- Realizacija: Projekt se već četvrtu godinu zaredom realizira kao događaj od općeg interesa, u suradnji s Općinom Centar Sarajevo, Turističkom zajednicom KS i Vladom Kantona Sarajevo.
- Plan: Djelomično zatvaranje Radićeve ulice i pretvaranje u zeleni, kreativni kulturni prostor – tzv. Green Space.
- Partneri: Općina Centar, Turistička zajednica KS, Vlada Kantona Sarajevo, UNDP.
- Realizacija infrastrukture: Renoviranje i adaptacija dijelova Radićeve ulice za veće i funkcionalnije prostore tokom festivala.
- Dugoročni cilj: Pretvaranje ulice u pješačku zonu, centar urbane i kreativne kulture s različitim programima tokom godine.

Razvoj i proširenje kulturnih sadržaja:

- Proširenje projekta: Planira se proširenje "Festivala u Centru" s više kulturnih i zabavnih sadržaja na više lokacija.

- Lokacije: Osim Radićeve ulice, projekt obuhvata ulicu Franca Lehara, Galeriju Akademije likovnih umjetnosti, Otvorenu Scenu Obala Akademije scenskih umjetnosti, dvorište knjižare Buybook i Meeting Point.
- Uključivanje umjetnika: Projekt omogućava domaćim i regionalnim umjetnicima da realiziraju svoje sadržaje tokom augusta 2024. godine.
- Prostor za publiku: Veći postotak sadržaja realizovan je na otvorenom, na javnim gradskim površinama, kako bi bio dostupan široj publici.

Promocija Sarajeva kao kulturnog centra:

- Globalni primjer: Projekt nudi kreativne sadržaje i programe na razini svjetskih metropola, privlačeći turiste i jačajući imidž Sarajeva.
- Brendiranje Sarajeva: Projekt doprinosi pozitivnom imidžu BiH i brendiranju Sarajeva kao grada kulture i UNESCO kreativnog grada filma.

Postavka svjetlosnih i fotografski instalacija:

- Obilježavanje 30. godišnjice SFF-a: Postavka 50 dvostranih panoa s vizualima koji prikazuju plakat SFF-a i dobitnike Počasnog Srca Sarajeva.
- Cilj: Povezivanje vizualne umjetnosti s filmskom tradicijom, stvarajući atraktivnu instalaciju za posjetitelje i turiste.

Razvoj filmskog turizma:

- Filmske lokacije: Razviti programe filmskog turizma koji će koristiti kulturne filmske lokacije u Sarajevu za vođene obilaske i doživljaje.
- Partnerstva: Uključivanje lokalnih biznisa za poboljšanje iskustva posjetitelja.
- Turistička ruta: Mapiranje i promocija filmskog turizma kao dodatne kulturno-turističke ponude Sarajeva.
- Fokus: Razvoj filmskog turizma u centru i Starom gradu, kroz kina i kulturne sadržaje, u partnerstvu s Turističkom zajednicom KS.

6.2 Međunarodne inicijative

6.2.1 Saradnja s kreativnim gradovima UNESCO-a na Balkanu

Sarajevo, kao UNESCO-ov Kreativni grad filma, prepoznaje važnost regionalne i međunarodne saradnje u okviru UNESCO-ove Mreže kreativnih gradova. Ova inicijativa ima za cilj stvaranje konekcija između različitih kreativnih disciplina i gradova na Balkanu i šire, omogućavajući razmjenu ideja, talenata i iskustava.

Saradnja unutar UNESCO Mreže kreativnih gradova:

- Cilj: Stvaranje mostova između različitih kreativnih disciplina i gradova na Balkanu i šire, omogućavajući razmjenu ideja, talenata i iskustava.
- Fokus saradnje: Povezivanje Sarajeva s drugim UNESCO-ovim kreativnim gradovima u regiji, uključujući Banju Luku (grad muzike), Bitolu (grad filma), Cetinje (grad dizajna), Novi Sad (grad medijskih umjetnosti), Varaždin (grad muzike), Vranje (grad muzike) i Ljubljanu (grad književnosti).

Saradnja s Varaždinom i Ljubljanom:

- Varaždin: Sarajevo je započelo saradnju s Varaždinom, UNESCO-ovim gradom muzike, koji je poslao jedan od svojih poznatih bendova na "Festival u Centru" tokom Sarajevo Film Festivala. Ovaj događaj spojio je muziku i film, stvarajući jedinstveno iskustvo za publiku.
- Ljubljana: U okviru CineLink-a, Sarajevo je ugostilo Ljubljanu, UNESCO-ov grad književnosti. Plan za 2025. godinu uključuje predavanje stručnjaka i književnika o transformaciji književnih djela u filmske adaptacije, s ciljem obogaćivanja filmskih profesionalaca i publike.

Aktivno učešće u globalnim projektima UNESCO-a:

- Međunarodne konferencije i festivali: Sarajevo će učestvovati u globalnim projektima Mreže kreativnih gradova UNESCO-a, uključujući međunarodne konferencije i festivale posvećene filmskoj

umjetnosti i drugim kreativnim disciplinama.

- Zajednički projekti: Saradnja s UNESCO-ovim gradovima filma širom svijeta, razmjena iskustava u promociji kinematografije i podršci mladim autorima.
- Promocija Sarajeva: Sarajevo će aktivno promovirati svoj status kao globalnog filmskog centra, predstavljajući njegovu bogatu kulturnu i historijsku baštinu na događanjima širom svijeta.

6.2.2 Dani industrije: Jačanje saradnje uz mehanizam koordinacije

Sarajevo grad filma UNESCO-a će nastaviti Sarajevo, UNESCO-ov Kreativni grad filma, kontinuirano se razvija kao glavno mjesto susreta filmskih profesionalaca u jugoistočnoj Evropi. Kroz tri prestižna međunarodna filmska festivala – Sarajevo Film Festival (SFF), Omladinski Film Festival Sarajevo (OFF) i AJB DOC Film Festival – grad gradi reputaciju regionalnog lidera u filmskoj umjetnosti i industriji.

Cilj je unaprijediti saradnju i koordinaciju između ovih festivala kroz uspostavljanje stalnog koordinacionog odbora filmskih festivala u Sarajevu. Ovaj odbor olakšat će zajedničko planiranje, promociju i realizaciju festivala, pružajući sinergiju između događaja i dodatnu vidljivost na globalnoj sceni.

Sarajevo Film Festival

Sarajevo Film Festival, kao vodeći filmski događaj u regiji, već dugi niz godina okuplja ključne aktere evropske i svjetske filmske industrije. Posebno se ističe CineLink Industry Days, poslovna platforma koja je postala neizostavan dio festivalskog programa.

- CineLink Industry Days povezuje talentovane filmske stvaraoce iz regije s evropskim i globalnim producentima, distributerima i finansijerima.
- Platforma pruža prostor za otkrivanje novih talenata, razvoj koprodukcija i istraživanje poslovnog okruženja u jugoistočnoj Evropi.

- Kroz radionice, panele i sastanke, CineLink osigurava neprocjenjive prilike za umrežavanje i usvajanje znanja od vodećih stručnjaka u industriji.

Omladinski Film Festival

Omladinski Film Festival Sarajevo (OFF) pruža jedinstvenu platformu za mlade autore kroz OFF Pro Industry Days.

- Ovaj program je ključan za nove generacije filmskih stvaralaca, omogućavajući im predstavljanje svojih projekata široj publici i potencijalnim saradnicima.
- OFF Pro Industry Days okuplja mlade filmske autore i stručnjake, stvarajući prostor za razmjenu ideja, mentorstvo i profesionalni razvoj.
- Fokus je na osnaživanju mladih kreativaca da istraže inovativne pristupe filmskoj produkciji i pronađu nove načine izražavanja.

AJB DOC Film Festival

AJB DOC Film Festival specijaliziran je za promociju dokumentarnih filmova i podršku autorima koji se bave stvarnim pričama. AJB DOC Industry Days pruža ključnu platformu za razvoj dokumentarne produkcije:

- Omogućava autorima da predstave svoje projekte vodećim regionalnim i međunarodnim profesionalcima iz dokumentarne i TV industrije.
- Ova platforma igra ključnu ulogu u osiguravanju finansiranja i stvaranju novih prilika za dokumentarne projekte.
- Fokus je na umrežavanju, saradnji i razvoju inovativnih pristupa u dokumentarnoj produkciji.

6.2.3 Sarajevo na globalnim ekranima: Predstavljanje lokalnih talenata

Sarajevo grad filma UNESCO-a će nastaviti s realizacijom projekta Sarajevo grad filma koji je pokrenuo Sarajevo Film Festival 2007. godine. Projekat ima za cilj prikazati Sarajevo na globalnoj sceni, produkcijom kratkih filmova u gradu i na taj način podržati domaće filmske profesionalce. Poticanje saradnje

među sarajevskim filmskim profesionalcima, u okviru ovog projekta, uključuje reditelje, scenariste, producente, glumce, snimatelje, montažere, kompozitore i druge kreativce iz filmske i drugih kreativnih industrija.

Promocija lokalne produkcije i međunarodna saradnja:

- Promocija kratkih filmova: Sarajevo grad filma UNESCO-a nastaviti će s promocijom kratkih filmova lokalne produkcije na domaćim i međunarodnim platformama.
- Poziv za međunarodnu saradnju: Grad će pozvati mlade filmske profesionalce iz drugih UNESCO gradova filma da se pridruže projektu i snimaju kratke filmove u Sarajevu, čime će se unaprijediti međunarodna saradnja unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a.

Sarajevo grad filma kao pokret:

- Povezivanje talenata: Sarajevo grad filma nije samo projekat, već pokret koji povezuje lokalne i međunarodne talente, promovišući Sarajevo na svjetskoj filmskoj sceni.
- Osnaživanje lokalne zajednice: Projekat osnažuje lokalnu filmsku zajednicu kroz sinergiju umjetnosti, edukacije i saradnje.
- Reputacija Sarajeva: Sarajevo nastavlja graditi reputaciju kao grad kreativnosti, inovacije i globalnog filmskog stvaralaštva.

6.3 Procijenjeni godišnji budžet za provođenje predloženog Akcionog plana

Grad Sarajevo godišnje izdvaja 80 000 KM za upravljačku jedinicu Sarajevo grad filma UNESCO-a, za pokrivanje osnovnih troškova osoblja, nekih lokalnih inicijativa te učešća u međunarodnim aktivnostima unutar Mreže kreativnih gradova UNESCO-a. Ostale lokalne i međunarodne inicijative i projekti u predloženom Akcionom planu ostvarit će se uz podršku i ulaganja lokalnih vlasti, partnera, sponzora i donatora.

www.sarajevocityoffilm.ba
info@sarajevocityoffilm.ba

 [sarajevocityoffilm](https://www.instagram.com/sarajevocityoffilm)
 [Sarajevo UNESCO City of Film](https://www.facebook.com/SarajevoUNESCOCityofFilm)
 [Sarajevo UNESCO City of Film](https://www.youtube.com/SarajevoUNESCOCityofFilm)

[#sarajevocityoffilm](https://www.instagram.com/sarajevocityoffilm)

OBALA ART CENTAR
Hamdije Kreševljakovića 13
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

